

Afhandlingens empiriske grundlag

Afhandlingen baserer sig på en større kortlægning af danske landskabsmalerier udstillet på Charlottenborg i perioden 1807-1875. Med udgangspunkt i 18.596 udstillede værker er 4.198 danske landskabsmalerier identificeret og kortlagt.

Om Gertrud Oelsner

Gertrud Oelsner er kunsthistoriker. Hun er ansat som direktør for Den Hirschsprungske Samling i København og er tidligere afdelingsleder og forskningsansvarlig ved Fuglsang Kunstmuseum. Hun har skrevet sin ph.d.-afhandling ved Institut for Kommunikation og Kultur, Aarhus Universitet, Fuglsang Kunstmuseum og Ribe Kunstmuseum. Gertrud Oelsners forskningsmæssige interesser er især 1800-tallets og det tidlige 1900-tals danske billedkunst, som hun har publiceret en række forskningsbidrag indenfor.

Kontakt

Gertrud Oelsner

Email: geroel@hirschsprung.dk

Tlf. 20270803

Aarhus Universitet
Institut for Kommunikation og Kultur
Langelandsgade 139
Jens Chr. Skous Vej 2 og 4 (bygning 1485 og 1481)
8000 Aarhus C

EN FÆLLES FORESTILLET NATION. DANSK LANDSKABS- MALERI 1807-1875

Ph.d.-afhandling af Gertrud Oelsner

AARHUS UNIVERSITET

EN FÆLLES FORE- STILLET NATION DANSK LANDSKABS- MALERI 1807-1875

Opsummering af hovedpointer fra ph.d. afhandlingen *En fælles forestillet nation. Dansk landskabsmaleri 1807-1875* af Gertrud Oel-sner, Institut for Kommunikation og Kultur, Aarhus Universitet: Afhandlingen undersøger, hvorledes 1800-tallets danske landskabsmaler belyst gennem en kortlægning af 4198 landskabsmalerier på Charlottenborg aktivt bidrog til at forme forestillingen om en fælles visuel nation og dermed en fælles national identitet.

På tværs af hævdvundne kategorier

Afhandlingen analyserer fremkomsten af en fælles visuel nation på tværs af hævdvundne kategorier som guldalder og nationalromantik, og med udgangspunkt i et geografisk frem for æstetisk perspektiv undersøger afhandlingen, hvorledes også for længst glemte kunstnere kan inddrages i en bredere analyse af 1800-tallets danske landskabsmaleri.

Fremkomsten af et dansk nationsbillede

Med udgangspunkt i en detaljeret geografisk kortlægning af danske landskabsmalerier udstillet på Charlottenborg og læsninger af indenlandske rejseførere viser afhandlingen,

hvorledes forestillingen om den danske nation tidligt var formet over det nordsjællandske landskab, mens andre dele af nationen først senere fik en placering i den samlede konstruktion af en fælles visuel nation.

Cirkulation og distribution af billedkunstens nationsbillede

Gennem læsninger af en række illustrerede danmarksbeskrivelser, inddragelse af samlinger samt panoramaer undersøger afhandlingen, hvorledes det visuelle nationsbillede blev distribueret og præsenteret i en række forskellige sammenhænge.

Forholdet mellem centrum og periferi

Afhandlingen viser, hvilken rolle Jylland spillede i danske nationsdannelse. Hvor den østlige del af Jylland blev skildret visuelt som sammenhængende med Sjælland og Fyn, fremstod midten og den vestlige del af Jylland som mere vanskeligt integrerbare dele i den overordnede nationskonstruktion. Afhandlingen viser ligeledes, hvordan de forskellige grupperinger af hhv. "nationale" og "europæere" hver især bidrog med motiver til nationskonstruktionen, mens det i dag hovedsageligt kun er de nationales bidrag, som har overlevet i kunsthistorien.

Konklusion

Afhandlingen behandler sit emne gennem en omfattende statistisk og geografisk kortlægning, som har karakter af en "fjernlæsning" af 1800-tallets danske landskabsmaleri, og den inddrager teorier og metoder fra flere forskellige fagfelter. Afhandlingens primære interesse er landskabsmaleriets performative agens i konstruktionen af en fælles visuel nation.

Perspektivering

Med udgangspunkt i den aktuelle topografiske vending forskyder afhandling sit fokus fra æstetiske parametre til geografiske undersøgelser. Gennem dette greb inddrager afhandlingen en bred gruppe af danske kunstnere, som kun sjældent eller aldrig behandles i kunsthistoriske sammenhænge.